

ԻՆՉՊԵՍ ԿԱԶՄՈՒԵՑԱԻ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՌՈՒՍԻՈՅ ԶԻՆՈՒՈՐ ԱՀԱՐԿՈՒ ՈՒԺԸ

ՍՈՎԵՏԻ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԲԱՑՄԱՆ ՆԻՍԱԸ

ՊԻՏՅԱՔԵՆ 100ԻՆ 10Ը ԲԱՆԱԿԻՆ ՅԱՏԿԱՑԻ

Ինչ կ'որոշի սահմանադրութիւնը աշխարհի ամենագործ մէկ պետութեան, Մ. Նահանգներու, որուն 48 նահանգները մէկ մէկ պետութիւններ ըլլալով հանդերձ, իրենց անջատ ու երբեմն գլխովին հակառակ օրէնքներով, իտեղները զանազանութեամբ մը կապուած են իրարու, նախանձնիկ և օրինակելի ըլլալու աստիճան:

Եթէ անարգութեամբ նախագահը իր անձին վրայ կը մարմնացնէ ամբողջ զորմարդ իշխանութիւնը, իւրաքանչիւր նահանգապետ եւս իր սահմաններուն մէջ բացարձակ լիազօրութիւններ ունի և իր վճռումն ու որոշումները կը յարգուին առանց ասարկութեան և առանց միջամտութեան:

Ամերիկացիք յաջողած են սահմանադրութեամբ ապահովելու անհնարագործ պետութիւն մը, նահանգային շահերն ու օրէնքները սքանչելի կերպով ներգրանցելով ամբողջ երկրին շահերուն աւ օրէնքներուն հետ: Այս դարձած են ամենէն ազատ քաղաքացիները, հասուն գիտակցութեամբ:

Այս ամբիւր շահեկան է գիտնալ թէ ինչ կ'որոշի այս սահմանադրութիւնը և ինչ են անոր հիմնական սկզբունքները, քաղաքացիները ներկայացնենք մեր ընթերցողներուն:

Աշխարհի ամենէն կարճ դաւանք մըն է Մ. Նահանգներու սահմանադրութիւնը, որ կը բաղկանայ 4000 բառէ և 89 նախագահութիւններէ: Բարձրագոյն կայեք լի է կարգով 23 վարչակազմի մէջ, յարակից բոլոր յանձնարարները:

Այս բաներուն կէտը յազակացուած են ոչ թէ սահմաններ օրէնքները և զորմարդ իշխանութեանց լիազօրութիւնները, կամ պետութեան և քաղաքացիական իրաւունքները, այլ սահմանի Դայնայի կառավարութեան իշխանութիւնները և 48 նահանգներէ իւրաքանչիւր իրաւունքները: Որովհետեւ Մ. Նահանգներու սահմանադրութիւնը հիմնուած է սա ազատութիւն վրայ որ, կը կոչուի Դայնայիցային Ուիտ:

Այս ուղիով 2րդ յօդուածը սուպտ խմբագրուած է:

Սահմանադրութեան կը պահէ իր զեղծարարութիւնը, պատուութիւնն ու անկախութիւնը, նաեւ այն բոլոր օրէնքները, լիազօրութիւններն ու իրաւունքները, որոնք ներկայ ու խառն օրոշակի չնն տրուած Մ. Նահանգներուն:

Այս սահմանադրութիւնը շինուեցաւ 1787ին, այն ստեղծուած 13 նահանգներու 72 ներկայացուցիչներուն կողմէ, որոնք 81 օր ամբողջ փակուած մնացին Ֆիլադելֆիայի մէկ աւերակին մէջ, սահմանադրութեան շինարարները:

Ասանկ զօրութիւն աշխարհին հետ հարգողները:

Արդարեւ սահմանադրութեան շինարարներն աստ անգամ քիչ մնաց ամեն ինչ կը խզուէր, որովհետեւ միակ մեծագոյն մասնադրութիւն էր օչ թէ ապագայ նախագահին իրաւասութիւնները սահմանել, այլ պահել իւրաքանչիւր պետութեան (նահանգ) իրաւասութիւնները: Մասնաւորաբար անհայտ էին փոքր պետութիւնները և արդարեւ, ինչպէս քանիցս ժընեպի մէջ ալ պատահեցաւ, անոնք է որ օրէնքը պատրաստեցին:

Յատկանշական է նաև ուրիշ պարագայ մը, իւրաքանչիւր պետութիւն ինչ չփորձ ներկայացուցիչ պիտի ունենար: Բոլոր կէտին մէջ (Մերակոյտ): Տրամաբանական և բնական է որ այս ներկայացուցիչներուն թիւը համեմատական ըլլար իւրաքանչիւր պետութեան բնակչիներուն թիւին:

Սակայն փոքր պետութիւնները պահանջեցին զոնէ Մերակոյտին մէջ, պետութիւնները հաւասար թիւով ներկայացուցիչ ունենալ: Այնուր օրէնքները միտարարութիւններէ վերջ, յաջողեցան իրենց կամքը ընդունելու:

Այս կերպով այսօր նաև Երբեք և Փենսիլվանիայի նահանգները, որոնք Մ. Նահանգներուն բնակչութեան մէկ մասը կը կազմեն, Մերակոյտին մէջ չորս ներկայացուցիչ ունին 93 ներկայացուցիչներուն մէջ:

Ես այսպէս Ամերիկայի բնակչութեան մէկ հինգերորդը կազմող փոքր պետութիւնները միացեալ ճակատը կընայ ճակատութեան զատապարտել միւս 4 պետութեանց կամքը:

Պայտով զատական իշխանութեան անկի երկար լայն նուագ բուռն վիճարու գաւա քաղաք Քիչ մնացոր (մէկ ճայն կը պահէր) զատական իշխանութեան լիազօրութիւն տրուէր ամբողջ օրէնքարութեանը վերաբերումը: Ես միտանալութեամբ անոր վստահուեցաւ ամբողջ օրէնքարութիւնը (զանազան կամ տեղական) ջնջելու իրաւասութիւնը ոչ թէ զէչ կամ քիչ ասակար եթէ ըլլայ, այլ եթէ անհայտ ըլլայ սահմանադրութեան զերմարդ օրէնքին հետ:

Վերջերս այս արամադրութիւնն է որ Գերագոյն Առեւտր զորմածնց նախագահ Ռուզվելթի զէմ, անոր կարգ մը օրէնքները ջնջելով, որովհետեւ պետութեան օրէնքարական իրաւունքները թանկոր կ'ընէին:

Անաստի Թէ ինչ պայմաններու առկա օտեղծուեցաւ ամերիկեան սահմանադրութիւնը և թէ ինչպէս իւրաքանչիւր ամերիկացի, խտատրէն նախանձնիկը պատասխան

Սովեթ Միութեան պատասխանը համաշխարհային պատերազմի մը, հետեւեալ զինուորական պատրաստութիւնն է, — մէկ միլիոն կործիր բանակայինը երեք հազար կառուող օդանավեր, հարիւրաւոր փոքր թանկեր եւ չուսով անոց ճարտարաւեճական կազմած:

Իր երկարակամ բանակին վրայ Սովեթ Ռուսիա ունի 500 հազար զօրք, 1500 ռազմածոց օդանավեր, թանկեր վարող, կառաքելագլու մեքենայուած շարժուող զօրքարմիներ:

Հետևաբար Արեւելքի մէջ անջատ զօրաւոր բանակ մը կայ ճարտարապետ Պուրիսի իրաւասութեամբ: Թեան ամառ, 200 հազար լաւ մարտական զինուորներով և 1000 օդանավերով, որոնք 600 կընան մեծ հետաւորութիւններէ ինչո՞ւմ որովհետեւ և հրկիւնէ ճարտարական զարգացնելու ճարտարական ասական կեդրոնները:

Ասոնցմէ գաւ, սովեթ բանակն ունի 500 խուզարկող և 200 թշնամի հետապնդող օդանավեր: Այս ուժն ալ Սովեթներու պատասխանն է ճարտարական սպանալիքներին:

Հարասային և ասական սահմաններուն վրայ հաւաքուած են 300 հազար զինուորներ և 500 օդանավեր: Ասոնց վրայ պէտք է օտեղծել 200 հազար մանուար խուճարի և երկաթուղիի պահակներ, որոնք զարմիր ուսիկանուրիւրը կը կազմեն: Յետոյ հարկի հանուել երկու միլիոնի հանող լաւ մարտական կործիր թանկեր, պատերազմական զորմարմններ, հեղապոզարմի ճարտարաւեճաւոր, անասանի հուճ ներթեր ամեն տեսակէ և ընդարձակ Ռուսիայի կեդրոնական մասին մէջ պահուած արամամթերք ու պաշտը, որոնք հաւանական թշնամիին հատուածներն են 1000 մըն հետք կը քանդուին, և ահա կընաք որչա Կաբով պայտերային Խորհ. Միութեան ազգային պայտասխանութեան զօրութիւնը:

Յնագիտութեան ճազուճէն սկսեալ, ասանթը տարի ասաջ և Միութեան ամբողջական ուժին կըսը զորմածուած է կազմելու համար այս զօրաւոր բանակը և պատերազմական պիտոյնները: Երբ 1920ին Սովեթները ձախողեցան Լեհաստանի պարտութեամբ հասանալարութիւնը տարածուելու իրենց նպատակին մէջ, անոնք պատրաստուած կը մնայ իր հայրենու կառուցած շէնքին որքան ալ հաշտութեամբ մասնաւորաբար արդիական պայմաններուն և նախագահ Ռուզվելթի արժաստական բարենորոգումներուն:

Յնագիտութեան ճազուճէն սկսեալ, ասանթը տարի ասաջ և Միութեան ամբողջական ուժին կըսը զորմածուած է կազմելու համար այս զօրաւոր բանակը և պատերազմական պիտոյնները: Երբ 1920ին Սովեթները ձախողեցան Լեհաստանի պարտութեամբ հասանալարութիւնը տարածուելու իրենց նպատակին մէջ, անոնք պատրաստուած կը մնայ իր հայրենու կառուցած շէնքին որքան ալ հաշտութեամբ մասնաւորաբար արդիական պայմաններուն և նախագահ Ռուզվելթի արժաստական բարենորոգումներուն:

Յնագիտութեան ճազուճէն սկսեալ, ասանթը տարի ասաջ և Միութեան ամբողջական ուժին կըսը զորմածուած է կազմելու համար այս զօրաւոր բանակը և պատերազմական պիտոյնները: Երբ 1920ին Սովեթները ձախողեցան Լեհաստանի պարտութեամբ հասանալարութիւնը տարածուելու իրենց նպատակին մէջ, անոնք պատրաստուած կը մնայ իր հայրենու կառուցած շէնքին որքան ալ հաշտութեամբ մասնաւորաբար արդիական պայմաններուն և նախագահ Ռուզվելթի արժաստական բարենորոգումներուն:

Յնագիտութեան ճազուճէն սկսեալ, ասանթը տարի ասաջ և Միութեան ամբողջական ուժին կըսը զորմածուած է կազմելու համար այս զօրաւոր բանակը և պատերազմական պիտոյնները: Երբ 1920ին Սովեթները ձախողեցան Լեհաստանի պարտութեամբ հասանալարութիւնը տարածուելու իրենց նպատակին մէջ, անոնք պատրաստուած կը մնայ իր հայրենու կառուցած շէնքին որքան ալ հաշտութեամբ մասնաւորաբար արդիական պայմաններուն և նախագահ Ռուզվելթի արժաստական բարենորոգումներուն:

Յնագիտութեան ճազուճէն սկսեալ, ասանթը տարի ասաջ և Միութեան ամբողջական ուժին կըսը զորմածուած է կազմելու համար այս զօրաւոր բանակը և պատերազմական պիտոյնները: Երբ 1920ին Սովեթները ձախողեցան Լեհաստանի պարտութեամբ հասանալարութիւնը տարածուելու իրենց նպատակին մէջ, անոնք պատրաստուած կը մնայ իր հայրենու կառուցած շէնքին որքան ալ հաշտութեամբ մասնաւորաբար արդիական պայմաններուն և նախագահ Ռուզվելթի արժաստական բարենորոգումներուն:

Սովեթ Միութեան պատասխանը համաշխարհային պատերազմի մը, հետեւեալ զինուորական պատրաստութիւնն է, — մէկ միլիոն կործիր բանակայինը երեք հազար կառուող օդանավեր, հարիւրաւոր փոքր թանկեր եւ չուսով անոց ճարտարաւեճական կազմած:

Իր երկարակամ բանակին վրայ Սովեթ Ռուսիա ունի 500 հազար զօրք, 1500 ռազմածոց օդանավեր, թանկեր վարող, կառաքելագլու մեքենայուած շարժուող զօրքարմիներ:

Հետևաբար Արեւելքի մէջ անջատ զօրաւոր բանակ մը կայ ճարտարապետ Պուրիսի իրաւասութեամբ: Թեան ամառ, 200 հազար լաւ մարտական զինուորներով և 1000 օդանավերով, որոնք 600 կընան մեծ հետաւորութիւններէ ինչո՞ւմ որովհետեւ և հրկիւնէ ճարտարական զարգացնելու ճարտարական ասական կեդրոնները:

Ասոնցմէ գաւ, սովեթ բանակն ունի 500 խուզարկող և 200 թշնամի հետապնդող օդանավեր: Այս ուժն ալ Սովեթներու պատասխանն է ճարտարական սպանալիքներին:

Հարասային և ասական սահմաններուն վրայ հաւաքուած են 300 հազար զինուորներ և 500 օդանավեր: Ասոնց վրայ պէտք է օտեղծել 200 հազար մանուար խուճարի և երկաթուղիի պահակներ, որոնք զարմիր ուսիկանուրիւրը կը կազմեն: Յետոյ հարկի հանուել երկու միլիոնի հանող լաւ մարտական կործիր թանկեր, պատերազմական զորմարմններ, հեղապոզարմի ճարտարաւեճաւոր, անասանի հուճ ներթեր ամեն տեսակէ և ընդարձակ Ռուսիայի կեդրոնական մասին մէջ պահուած արամամթերք ու պաշտը, որոնք հաւանական թշնամիին հատուածներն են 1000 մըն հետք կը քանդուին, և ահա կընաք որչա Կաբով պայտերային Խորհ. Միութեան ազգային պայտասխանութեան զօրութիւնը:

Յնագիտութեան ճազուճէն սկսեալ, ասանթը տարի ասաջ և Միութեան ամբողջական ուժին կըսը զորմածուած է կազմելու համար այս զօրաւոր բանակը և պատերազմական պիտոյնները: Երբ 1920ին Սովեթները ձախողեցան Լեհաստանի պարտութեամբ հասանալարութիւնը տարածուելու իրենց նպատակին մէջ, անոնք պատրաստուած կը մնայ իր հայրենու կառուցած շէնքին որքան ալ հաշտութեամբ մասնաւորաբար արդիական պայմաններուն և նախագահ Ռուզվելթի արժաստական բարենորոգումներուն:

Յնագիտութեան ճազուճէն սկսեալ, ասանթը տարի ասաջ և Միութեան ամբողջական ուժին կըսը զորմածուած է կազմելու համար այս զօրաւոր բանակը և պատերազմական պիտոյնները: Երբ 1920ին Սովեթները ձախողեցան Լեհաստանի պարտութեամբ հասանալարութիւնը տարածուելու իրենց նպատակին մէջ, անոնք պատրաստուած կը մնայ իր հայրենու կառուցած շէնքին որքան ալ հաշտութեամբ մասնաւորաբար արդիական պայմաններուն և նախագահ Ռուզվելթի արժաստական բարենորոգումներուն:

Յնագիտութեան ճազուճէն սկսեալ, ասանթը տարի ասաջ և Միութեան ամբողջական ուժին կըսը զորմածուած է կազմելու համար այս զօրաւոր բանակը և պատերազմական պիտոյնները: Երբ 1920ին Սովեթները ձախողեցան Լեհաստանի պարտութեամբ հասանալարութիւնը տարածուելու իրենց նպատակին մէջ, անոնք պատրաստուած կը մնայ իր հայրենու կառուցած շէնքին որքան ալ հաշտութեամբ մասնաւորաբար արդիական պայմաններուն և նախագահ Ռուզվելթի արժաստական բարենորոգումներուն:

Յնագիտութեան ճազուճէն սկսեալ, ասանթը տարի ասաջ և Միութեան ամբողջական ուժին կըսը զորմածուած է կազմելու համար այս զօրաւոր բանակը և պատերազմական պիտոյնները: Երբ 1920ին Սովեթները ձախողեցան Լեհաստանի պարտութեամբ հասանալարութիւնը տարածուելու իրենց նպատակին մէջ, անոնք պատրաստուած կը մնայ իր հայրենու կառուցած շէնքին որքան ալ հաշտութեամբ մասնաւորաբար արդիական պայմաններուն և նախագահ Ռուզվելթի արժաստական բարենորոգումներուն:

Յնագիտութեան ճազուճէն սկսեալ, ասանթը տարի ասաջ և Միութեան ամբողջական ուժին կըսը զորմածուած է կազմելու համար այս զօրաւոր բանակը և պատերազմական պիտոյնները: Երբ 1920ին Սովեթները ձախողեցան Լեհաստանի պարտութեամբ հասանալարութիւնը տարածուելու իրենց նպատակին մէջ, անոնք պատրաստուած կը մնայ իր հայրենու կառուցած շէնքին որքան ալ հաշտութեամբ մասնաւորաբար արդիական պայմաններուն և նախագահ Ռուզվելթի արժաստական բարենորոգումներուն:

Յնագիտութեան ճազուճէն սկսեալ, ասանթը տարի ասաջ և Միութեան ամբողջական ուժին կըսը զորմածուած է կազմելու համար այս զօրաւոր բանակը և պատերազմական պիտոյնները: Երբ 1920ին Սովեթները ձախողեցան Լեհաստանի պարտութեամբ հասանալարութիւնը տարածուելու իրենց նպատակին մէջ, անոնք պատրաստուած կը մնայ իր հայրենու կառուցած շէնքին որքան ալ հաշտութեամբ մասնաւորաբար արդիական պայմաններուն և նախագահ Ռուզվելթի արժաստական բարենորոգումներուն:

Յնագիտութեան ճազուճէն սկսեալ, ասանթը տարի ասաջ և Միութեան ամբողջական ուժին կըսը զորմածուած է կազմելու համար այս զօրաւոր բանակը և պատերազմական պիտոյնները: Երբ 1920ին Սովեթները ձախողեցան Լեհաստանի պարտութեամբ հասանալարութիւնը տարածուելու իրենց նպատակին մէջ, անոնք պատրաստուած կը մնայ իր հայրենու կառուցած շէնքին որքան ալ հաշտութեամբ մասնաւորաբար արդիական պայմաններուն և նախագահ Ռուզվելթի արժաստական բարենորոգումներուն:

Յնագիտութեան ճազուճէն սկսեալ, ասանթը տարի ասաջ և Միութեան ամբողջական ուժին կըսը զորմածուած է կազմելու համար այս զօրաւոր բանակը և պատերազմական պիտոյնները: Երբ 1920ին Սովեթները ձախողեցան Լեհաստանի պարտութեամբ հասանալարութիւնը տարածուելու իրենց նպատակին մէջ, անոնք պատրաստուած կը մնայ իր հայրենու կառուցած շէնքին որքան ալ հաշտութեամբ մասնաւորաբար արդիական պայմաններուն և նախագահ Ռուզվելթի արժաստական բարենորոգումներուն:

Յնագիտութեան ճազուճէն սկսեալ, ասանթը տարի ասաջ և Միութեան ամբողջական ուժին կըսը զորմածուած է կազմելու համար այս զօրաւոր բանակը և պատերազմական պիտոյնները: Երբ 1920ին Սովեթները ձախողեցան Լեհաստանի պարտութեամբ հասանալարութիւնը տարածուելու իրենց նպատակին մէջ, անոնք պատրաստուած կը մնայ իր հայրենու կառուցած շէնքին որքան ալ հաշտութեամբ մասնաւորաբար արդիական պայմաններուն և նախագահ Ռուզվելթի արժաստական բարենորոգումներուն:

Յնագիտութեան ճազուճէն սկսեալ, ասանթը տարի ասաջ և Միութեան ամբողջական ուժին կըսը զորմածուած է կազմելու համար այս զօրաւոր բանակը և պատերազմական պիտոյնները: Երբ 1920ին Սովեթները ձախողեցան Լեհաստանի պարտութեամբ հասանալարութիւնը տարածուելու իրենց նպատակին մէջ, անոնք պատրաստուած կը մնայ իր հայրենու կառուցած շէնքին որքան ալ հաշտութեամբ մասնաւորաբար արդիական պայմաններուն և նախագահ Ռուզվելթի արժաստական բարենորոգումներուն:

Յնագիտութեան ճազուճէն սկսեալ, ասանթը տարի ասաջ և Միութեան ամբողջական ուժին կըսը զորմածուած է կազմելու համար այս զօրաւոր բանակը և պատերազմական պիտոյնները: Երբ 1920ին Սովեթները ձախողեցան Լեհաստանի պարտութեամբ հասանալարութիւնը տարածուելու իրենց նպատակին մէջ, անոնք պատրաստուած կը մնայ իր հայրենու կառուցած շէնքին որքան ալ հաշտութեամբ մասնաւորաբար արդիական պայմաններուն և նախագահ Ռուզվելթի արժաստական բարենորոգումներուն:

Յնագիտութեան ճազուճէն սկսեալ, ասանթը տարի ասաջ և Միութեան ամբողջական ուժին կըսը զորմածուած է կազմելու համար այս զօրաւոր բանակը և պատերազմական պիտոյնները: Երբ 1920ին Սովեթները ձախողեցան Լեհաստանի պարտութեամբ հասանալարութիւնը տարածուելու իրենց նպատակին մէջ, անոնք պատրաստուած կը մնայ իր հայրենու կառուցած շէնքին որքան ալ հաշտութեամբ մասնաւորաբար արդիական պայմաններուն և նախագահ Ռուզվելթի արժաստական բարենորոգումներուն:

Սովեթ Միութեան պատասխանը համաշխարհային պատերազմի մը, հետեւեալ զինուորական պատրաստութիւնն է, — մէկ միլիոն կործիր բանակայինը երեք հազար կառուող օդանավեր, հարիւրաւոր փոքր թանկեր եւ չուսով անոց ճարտարաւեճական կազմած:

Իր երկարակամ բանակին վրայ Սովեթ Ռուսիա ունի 500 հազար զօրք, 1500 ռազմածոց օդանավեր, թանկեր վարող, կառաքելագլու մեքենայուած շարժուող զօրքարմիներ:

Հետևաբար Արեւելքի մէջ անջատ զօրաւոր բանակ մը կայ ճարտարապետ Պուրիսի իրաւասութեամբ: Թեան ամառ, 200 հազար լաւ մարտական զինուորներով և 1000 օդանավերով, որոնք 600 կընան մեծ հետաւորութիւններէ ինչո՞ւմ որովհետեւ և հրկիւնէ ճարտարական զարգացնելու ճարտարական ասական կեդրոնները:

Ասոնցմէ գաւ, սովեթ բանակն ունի 500 խուզարկող և 200 թշնամի հետապնդող օդանավեր: Այս ուժն ալ Սովեթներու պատասխանն է ճարտարական սպանալիքներին:

Հարասային և ասական սահմաններուն վրայ հաւաքուած են 300 հազար զինուորներ և 500 օդանավեր: Ասոնց վրայ պէտք է օտեղծել 200 հազար մանուար խուճարի և երկաթուղիի պահակներ, որոնք զարմիր ուսիկանուրիւրը կը կազմեն: Յետոյ հարկի հանուել երկու միլիոնի հանող լաւ մարտական կործիր թանկեր, պատերազմական զորմարմններ, հեղապոզարմի ճարտարաւեճաւոր, անասանի հ

